

Bilaga till Pressmeddelande 090218

Naturskyddsföreningen, Världsnaturfonden WWF och Svenska Rovdjursföreningen är mycket kritiska till flera av Naturvårdsverkets ställningstaganden i de utredningar om rovdjursförvaltningen som nu presenteras. Verket har bland annat tummat ordentligt på regelverket och underlåtit att väga in de genetiska förutsättningarna för vargstammens överlevnad i sin bedömning av förvaltningsjakt på varg.

I stället för att undersöka *om* det är lämpligt med förvaltningsjakt på varg och järv, som angavs i uppdraget, har man enbart undersökt *hur* en sådan förvaltningsjakt ska ske.

En liten ökning av jaktrycket på dagens vargpopulation kan få ödesdiga konsekvenser, om man inte först säkerställer att tillräckligt många nya djur - och med dem nya gener – tillförs den lilla vargstam som finns tillräckligt snabbt, påpekar de tre organisationerna i en gemensam kritisk kommentar till utredningarna.

Invandring och minskad inavel måste säkras före jakt kan tillåtas

Det vore därför en självklar slutsats för Naturvårdsverket att rekommendera betydligt förbättrad invandring *innan* man föreslår förvaltningsjakt.

Vi står fast vid uppfattningen att det idag inte är möjligt att med stöd av direktiv eller lagstiftning tillåta en regelrätt förvaltningsjakt så länge arten ifråga inte uppnått så kallad gynnsam bevarandestatus. Utifrån de genetiska underlag som Naturvårdsverket beställt framgår att en rad förutsättningar om invandring och minskad inavelsnivå måste infrias för att vargstammen ens skulle vara ”på väg mot” en gynnsam status.

Att öppna för förvaltningsjakt på varg innan dessa förutsättningar infriats och fått något märkbart genomslag på inaveln ser vi som uteslutet och oförenligt med EU-kraven. Dessutom riskerar man att skjuta genetiskt värdefulla djur, vilket trotsar alla rekommendationer i de genetiska underlagen. I dagsläget kan man möjligen överväga en något mindre restriktiv hållning när det gäller skydds jakt.

Vi tror heller inte på argumentet att förvaltningsjakt på några få vargar kommer att påverka vargmotståndarnas inställning på något påtagligt sätt. Skydds jaktstillstånden på varg flerdubblades förra året, samtidigt som rätten för enskild att skjuta varg är så generöst utformad att misstänkta jaktbrott knappast kan åtalas längre enligt åklagarna. Trots detta ställs ständigt allt starkare krav på vargjakt och den eftersträlvade acceptansen lyser med sin frånvaro.

Långsiktigt perspektiv är viktigt

Vikten av att ha ett långsiktigt perspektiv framgår tydligt i ett av de underlag som sakkunniga genetiker tagit fram. Kriteriet på kort sikt är att högst fem procent av en stams genetiska variation bör gå förlorad på 100 år, vilket utan invandring innebär att det krävs minst 1000 vargar. Om den finska vargstammen är begränsad, vilket sannolikt är fallet, krävs såväl 500 vargar som ett flertal immigranter.

På lång sikt krävs emellertid en stam på *minst* 2500 individer om inga nya individer med ”nytt blod” kommer in och förökar sig. För att uppnå detta behöver Sverige antingen ha en inhemsk

vargstam som ensam uppfyller detta, eller tillåta så stor kontakt med andra vargpopulationer att totalpopulationen som helhet blir minst så stor. Därför är den enda rimliga lösningen på lite längre sikt är en sammanhängande skandinavisk-finsk-rysk vargstam.

Regional förvaltning och jaktbeslut

Naturvårdsverkets förslag att låta länsstyrelserna besluta om skydds jakt på varg och järv anser vi är direkt olämpligt av flera tungt vägande skäl. Populationerna är för små och svaga samtidigt som risken finns för starka lokala påtryckningar om jakt.

Vi har inga principiella invändningar mot ett ökat regionalt beslutsfattande i delar av rovdjursförvaltningen, men att föra ned jaktbesluten på regional nivå bör göras för en art i taget och först när de aktuella arterna klarar att överleva på lång sikt.

Regional förvaltning av arealkrävande och kontroversiella arter är svårt och har prövats på få håll i världen. Vi rekommenderar en försiktig försöksverksamhet med björn som har bäst bevarandestatus. Försöket kan ske under några år i län med fasta stammar av björn och därefter utvärderas ordentligt.

De lagändringar som Naturvårdsverket redovisar för att få ”ordning och reda” vad som gäller för rovdjuren medför dessutom att det nu har blivit ännu svårare att tyda lagarna. Det beror delvis på att uppdraget från Miljödepartementet till Naturvårdsverket inte var riktigt genomtänkt och begränsade möjligheten att lösa uppgiften. Här behövs det ett helt nytt omtag.

Svenska Rovdjursföreningen

Svenska Naturskyddsföreningen

Världsnaturfonden - WWF